

турознавчої та соціолінгвістичної компетенції, що передбачає знання національно-культурних особливостей країни, мова якої вивчається, норм мовленнєвої та немовленнєвої поведінки, прийнятих у даному соціумі, вмінь і навичок мовця сприйняти ці норми та діяти у відповідності з ними, а також готовність мовця до успішної міжкультурної комунікації. Цим терміном ми й будемо послуговуватися в подальшому викладі матеріалу, оскільки він точніше, глибше, змістовніше передає смисл зазначеного поняття.

Лінгвосоціокультурна компетенція є складним, комплексним поняттям, що складається з таких компонентів: а) лінгвокраїнознавчого; б) соціолінгвістичного; в) соціально-психологічного; г) культурологічного. Як бачимо, формування навичок лінгвосоціокультурної компетенції є справою не одного дня – потрібні чималі зусилля викладача та творча робота студента. Нижче пропонується бачення цієї складної проблеми та можливі шляхи її вирішення. Головними проблемами у навчанні іноземним мовам студентів у немовному вузі є стисла програма програма їх вивчення іноземних мов, неоднакова вмотивованість студентів до їх вивчення і, як наслідок, різний рівень знань з іноземної мови та неоднакова готовність до сприйняття вузівського курсу вивчення іноземної мови.

З метою виявлення реальної картини у царині формування лінгвосоціокультурної компетенції необхідно провести діагностичний зріз знань у студентів. Передбачається, що студенти повинні вже зі школи мати деякі сформовані основи соціокультурної компетенції, такі як: 1) загальнокультурна компетенція, що передбачає знання географічного розташування країни, мова якої вивчається, її столиця, основні міста, демографічні, політичні дані, категорії буття тощо; 2) знання культурно-маркованих мовних одиниць: топоніми, антропоніми, зовніми, назви політичних та економічних реалій, відомих фірм, торговельних марок, види транспорту тощо; 3) сформований лінгвокраїнознавчий словничок-мінімум.

Для здійснення процесу формування лінгвосоціокультурної компетенції у студентів вузу необхідно:

- на засадах системного підходу формування лінгвосоціокультурної компетенції як складової вивчення іноземних мов має отримати дидактичне обґрунтування;

- необхідно створити дидактично-методичні умови для здійснення цього процесу: а) ввести курс лінгвокраїнознавства (20 пар);

- б) матеріал для вивчення повинен містити наукову складову та бути доступним;

- в) підбір лексичного, граматичного, фразеологічного матеріалу, автентичних текстів та аудіо-записів, кіно- та інтернет-програм різної складності та доступності відповідно до рівня підготовленості студентів у групі;

- г) підбір навчального матеріалу з комунікативними ситуаціями, наближених до реальних і програвання їх у невеликих групах чи у парах;

- г) проведення проєктів, підготовка рефератів та участь у конференціях;

- д) проведення порівняльного аналізу на лексичному, граматичному, фразеологічному рівнях у рідній та іноземній мові;

- е) створення словника-мінімуму, для фіксації, тлумачення, вивчення невідомих специфічних понять, кліше, реплік;

- є) систематичне, ретельне, творче опрацювання студентами певних матеріалів (усно чи у письмовій формі) з обов'язковим контролем з боку викладача;

- ж) реальне спілкування з носіями, мова яких вивчається.

Запропонована модель формування лінгвосоціокультурної компетенції не є довершеною чи закритою. Вона потребує уточнень і вдосконалень. Використання такої моделі на практичних заняттях з вивчення іноземних мов у вузі принесе, ймовірно, непогані результати та оптимізує процес вивчення іноземних мов у вузі.

Добровський В.М., к.е.н.,
професор кафедри обліку підприємницької діяльності

ФОРМУВАННЯ НОВИХ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ З УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ У ЗВ'ЯЗКУ ЗІ ЗМІНОЮ ЙОГО ПАРАДИГМИ

Компетентністний підхід до вищої освіти сприяє формуванню студента як людини з інноваційним типом мислення, що здатна діяти у постійно змінюваному середовищі. Це, зокрема, стосується і набуття студентами нових знань, ідей і технологій у зв'язку зі зміною парадигми управлінського обліку, яка формується на рубежі XX і XXI століть.

Сутність цієї зміни полягає в тому, що фундаментальні поняття традиційного управлінського обліку застаріли і вимагають оновлення. Зокрема, це стосується понять традиційного управління витратами, яке обмежується оцінкою фінансового впливу альтернативних управлінських рішень без розгляду стратегічних задач. Вирішення останніх вимагає відповідної інформаційної підтримки, яка може бути забезпечена лише за допомогою нових методів, ідей і технологій.

До таких методів можна, перш за все, віднести такі методи як калькулювання цільових витрат і ціноутворення (таргет-костинг), калькулювання собівартості та управління за видами діяльності (методи ABC і ABM), калькулювання для безперервного вдосконалення (кайдзен-костинг) тощо. Проте наразі, у зв'язку зі зростанням ролі стратегії у бізнесі, постає завдання опанувати сучасніші методи управління витратами: аналіз ланцюжка цінностей; аналіз стратегічного позиціонування та аналіз факторів, що визначають витрати [1, 2].

Опанування цих методів має бути зорієнтоване на формування якісно нових фахових компетенцій, пов'язаних з вирішенням традиційних завдань управлінського обліку в умовах стратегічного управління бізнесом.

Зокрема, при опануванні методики аналізу ланцюжка цінностей орієнтація на поняття доданої вартості, яка притаманна традиційному управлінському аналізу, тут не спрацьовує, необхідний глибший аналіз доходів і витрат кожної ланки ланцюжка, який вимагає застосування інструментів стратегічного аналізу і, відповідно, набуття нових компетенцій.

Аналогічних змін потребує також методика аналізу відхилень прибутку з урахуванням стратегічних проблем, тому що аналіз типу «В-О-П» і оцінка рентабельності продукту тут не підходить. Необхідний аналіз, який жорстко налаштований на прийняття рішень у контексті обраної стратегії. А це нові методики і, відповідно, можливість набуття нових компетенцій.

Не менш важливих змін у методиці обліку і аналізу потребує перехід від використання обсягу діяльності як єдиного фактору, що визначає рівень витрат, до визнання того факту, що витрати визначаються багатьма взаємопов'язаними факторами одночасно. Відповідно, крім відомих методик аналізу впливу кожного окремого фактора, необхідно опанувати методику, яка дозволяє виміряти спільний вплив кількох факторів.

Отже, опанування студентами названих ідей, методів і технологій забезпечить не лише формування нових фахових компетентностей, а й наповнення реальним змістом задекларованих Робочою навчальною програмою таких глобальних компетентностей як знання особливостей і тенденцій сучасного цивілізаційного розвитку в галузі управлінського обліку, а також вміння критично мислити і вирішувати важливі проблеми управлінського обліку на інноваційній основі.

Література

1. Джон К. Шанк, Виджей Говиндараджан. Стратегическое управление затратами/ Пер.с англ. – СПб.: ЗАО «Бизнес Микро», 1999. – 288 с.
2. Аткинсон, Энтони А., Банкер, Раджив Д., Каплан, Роберт С., Янг, Марк С. Управленческий учет / 3-е изд.: Пер.с англ. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2005. – 878 с.

*Друзь Г.М., к.пед.н.,
доцент кафедри іноземних мов
факультету маркетингу*

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЛОВОЇ ГРИ В ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ ДО ІНШОМОВНОГО СПІЛКУВАННЯ

Реформування системи вищої освіти центрується навколо однієї мети – формування тих структурних елементів професіоналізму, за допомогою яких формується особистість майбутнього фахівця. Важливим структурним елементом професіоналізму сучасного економіста є його здібність до спілкування в професійних ситуаціях іноземною мовою. Ділова гра дозволяє включити кожного студента, її учасника, у такі ситуації, які враховують динамізм, зміну педагогічних дій, їх нестабільність.

Доцільно, насамперед, виділити умови, які пов'язані з індивідуально-психологічними особливостями студентів. Навчання за допомогою використання ділової гри повинно будуватися з урахуванням внутрішніх властивостей, мотивації поведінки, розвитку внутрішнього досвіду та самосвідомості студентів. Кожна людина має здібність до самовдосконалення, яка розвивається в активній діяльності й спілкуванні. Тому однією з важливих умов оптимізації ролі ділової гри є врахування самоактуалізації особистості студента. Самоактуалізація розуміється як постійний